

IDŹ DO

PRZYKŁADOWY ROZDZIAŁ

SPIS TREŚCI

KATALOG KSIĄŻEK

KATALOG ONLINE

ZAMÓW DRUKOWANY KATALOG

TWÓJ KOSZYK

DODAJ DO KOSZYKA

CENNIK I INFORMACJE

ZAMÓW INFORMACJE
O NOWOŚCIACH

ZAMÓW CENNIK

CZYTELNIA

FRAGMENTY KSIĄŻEK ONLINE

Fotografia cyfrowa w podróży. Przewodnik

Autor: David D. Busch

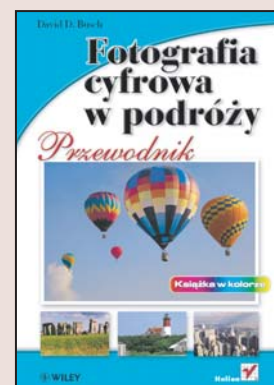
Tłumaczenie: Zbigniew Waško

ISBN: 978-83-246-0813-3

Tytuł oryginału: [Digital Travel Photography Digital Field Guide](#)

Format: B5, stron: 248

oprawa twarda

Zatrzymaj wspomnienia dzięki fotografii

- Poznaj pełnię możliwości swojego aparatu cyfrowego
- Opanuj techniki fotografowania w różnych sytuacjach
- Zarchiwizuj zdjęcia i pokaż je znajomym

Z każdej, nawet najbliższej podróży przywozimy wspomnienia. Wspomnienia ludzi i miejsc, które aż proszą się o to, by uwiecznić je na zdjęciach. Dzięki fotografii cyfrowej stało się to o wiele prostsze – nie musimy troszczyć się o zapas filmów, obawiać się, że lotniskowe skanery bagażu prześwietlą je podczas kontroli, a co najważniejsze – możemy natychmiast po wykonaniu zdjęcia sprawdzić, czy jest ono dobre. Mimo to wykonanie perfekcyjnych zdjęć wcale nie jest takie proste – musimy wziąć pod uwagę nie tylko zmieniające się warunki oświetleniowe, ale także lokalne zwyczaje i prawo, zakazy korzystania z lampy błyskowej obowiązujące w większości muzeów i galerii oraz wiele innych aspektów.

Dzięki książce „Fotografia cyfrowa w podróży” staniesz się ekspertem w dziedzinie fotografii podróżniczej. Dowiesz się, jak w pełni wykorzystać możliwości oferowane przez aparat cyfrowy, jak dobrać parametry ekspozycji i jak pracować z lampą błyskową. Poznasz techniki fotografowania różnych motywów, nauczysz się korzystać ze światła zastanego i kreatywnie stosować możliwości zmiany ogniskowej obiektywu. Przeczytasz o fotografowaniu przyrody, zjawisk atmosferycznych, postaci i architektury. Znajdziesz tu również informacje o tym, jak archiwizować zdjęcia i publikować je w sieci.

- Kompletowanie niezbędnego sprzętu i akcesoriów
- Najważniejsze elementy aparatu cyfrowego
- Korzystanie z programów tematycznych i ustawień ręcznych
- Reguły kompozycji ujęcia
- Fotografowanie przy świetle zastanym i z lampą błyskową
- Techniki fotografowania w różnych warunkach
- Archiwizowanie zdjęć

Zachwycają Cię fotografie z magazynu „National Geographic”?
Dzięki tej książce równie zachwycająco uwiecznisz każdą swą podróż!

Spis treści

O autorze	3
Podziękowania	7

Wprowadzenie 17

Planowanie wycieczki pod kątem fotografowania	17
Pięć rzeczy, które należy zabrać	18
Aparat główny i dodatkowy	18
Karty pamięci	19
Baterie zapasowe i (lub) ładowarka	19
Plastikowa torba zasuwana na zamek błyskawiczny	20
Instrukcja obsługi aparatu, niniejsza książka i przewodnik turystyczny	20
Wybieranie miejsc interesujących i wartych sfotografowania	20
Wykonanie serii próbnych zdjęć o charakterze podróżniczym	23
Miejsce wykonywania ćwiczeń	23

Ciekawe obiekty architektoniczne i pomniki	23
Dynamiczne sceny uliczne	25
Niepozowane zdjęcia członków rodziny	25
Plenerowe portrety rodzinne	25
Szerokokątne ujęcia krajobrazów parkowych lub wiejskich	26
Muzea — fotografowanie w pomieszczeniach	27
Zbliżenia	27

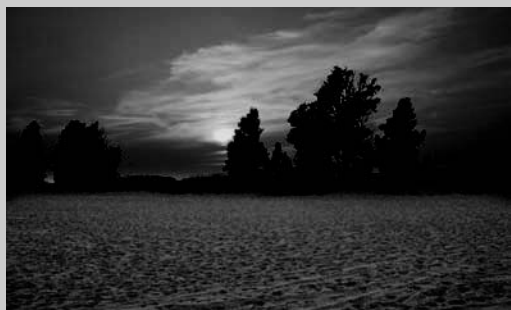
Część I Zaznajamianie się z aparatem fotograficznym zabieranym w podróż 29

Rozdział 1. Poznajemy swój aparat cyfrowy 31

Kategorie cyfrowych aparatów fotograficznych	32
Ocena posiadanego aparatu	34
Proste sposoby udoskonalenia podróźniczego sprzętu fotograficznego	36
Wybór nowego aparatu	37

Rozdział 2. Przed wyruszeniem w podróź 41

Kontrola funkcjonowania i przygotowanie sprzętu	41
Czyszczenie	42
Obiektywy	42
Zewnętrzna powierzchnia aparatu	42
Wnętrze lustrzanki cyfrowej	43
Proste regulacje	45
Eliminowanie gorących i martwych pikseli	45
Modyfikowanie ustawień ekspozycji i kontrastu	45
Regulacja dioptrażu	46
Pasek	46
Próba generalna	46
Pakowanie	47
Sprzęt podstawowy	47
Sposoby pakowania	48
Przejście przez kontrole i odprawy lotniskowe	48
Sprawdzian umiejętności korzystania z podstawowych funkcji i ustawień aparatu	49
Odtwarzanie zrobionych wcześniej zdjęć	49
Ustawienia podstawowe	51

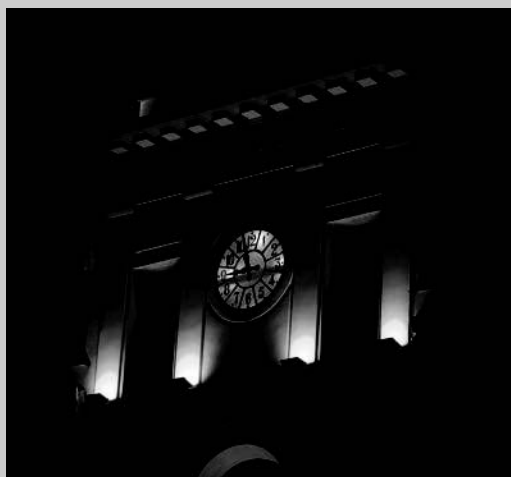
Część II Fotografowanie w podróź 53

Rozdział 3. Podstawy fotografii 55

Korygowanie ekspozycji i ostrości w prostych aparatach cyfrowych	55
Ustawianie ekspozycji i ostrości w aparatach zaawansowanych	57
Co wpływa na ekspozycję?	57
Ustawianie ekspozycji	59
Ustalanie ilości światła docierającego do obiektywu	59
Ustawianie przysłony	60
Ustawianie czasu otwarcia migawki	62
Ustawianie czułości	63
Ustawianie właściwej ekspozycji	64
Zakres tonalny	65
Poprawianie ekspozycji	68
Sterowanie ostrością	68
Czym jest głębia ostrości?	68
Elementy sterujące ostrością	70

Rozdział 4. Światło w fotografii 73

Korzystanie ze światła dostępnego (ciągłego)	73
Intensywność oświetlenia	74
Fotografia nocna	74
Słabo oświetlone wnętrza	76
Miejsca bardzo jasne	76
Balans bieli	78
Praca z lampą błyskową	79
Lampa błyskowa w praktyce zdjęciowej	80
Tryby pracy lampy błyskowej	81
Tryby wyznaczania ekspozycji z lampą błyskową	83
Kompensacja błysku	84
Stosowanie wbudowanej lampy błyskowej	84
Stosowanie zewnętrznej lampy błyskowej	85

Rozdział 5. Akcesoria przydatne w fotografii podróżniczej 87

Niezbędne minimum	88
Pamięć	88
Torba fotograficzna	89
Zestaw czyszczący	89
Peleryna przeciwdeszczowa	89
Dodatki bardziej zaawansowane	90
Bez zbędnego bagażu	90
Dźwiganie statywu lub monopodu	93
Wybór lampy błyskowej	94
Poszerzanie optycznych możliwości aparatów kompaktowych	95
Dodatkowe obiektywy dla lustrzanek cyfrowych	95
Wybór między obiektywem typu zoom a stałogniskowym	99
Obiektywy stałogniskowe	99
Obiektywy typu zoom	99
Wybieranie obiektywu pod kątem podróży	99
Poszerzanie pola widzenia za pomocą obiektywu szerokokątnego	100
„Przybliżanie się” za pomocą teleobiektywu	101

Rozdział 6. Techniki fotografowania 103

Podstawy kompozycji	104
Reguła trójkąta	106
Inne wskazówki dotyczące kompozycji	108
Pułapki czyhające na fotografa podróżnika	110

Fotografowanie w muzeach i galeriach	180	Fotografowanie wody i odbić	209
Inspiracja	181	Inspiracja	209
Fotografowanie eksponatów muzealnych w praktyce	181	Fotografowanie wody i odbić w praktyce	210
Fotografowanie w muzeach i galeriach — wskazówki dodatkowe	183	Fotografowanie wody i odbić — wskazówki dodatkowe	212
Fotografowanie po zachodzie słońca	184	Fotografowanie zjawisk pogodowych	212
Inspiracja	185	Inspiracja	212
Fotografia wieczorna i nocna w praktyce	187	Fotografowanie zjawisk pogodowych w praktyce	214
Fotografowanie po zachodzie słońca — wskazówki dodatkowe	188	Fotografowanie zjawisk pogodowych — wskazówki dodatkowe	216
Fotografia panoramiczna	189	Rozdział 7. Archiwizowanie i publikowanie zdjęć	217
Inspiracja	190		
Fotografia panoramiczna w praktyce	191		
Fotografia panoramiczna — wskazówki dodatkowe	192		
Kompozycje deseniowe	193		
Inspiracja	193		
Fotografowanie deseni w praktyce	194		
Fotografowanie deseni — wskazówki dodatkowe	196		
Fotografia marynistyczna	196		
Inspiracja	197		
Fotografia marynistyczna w praktyce	198		
Fotografowanie krajobrazów morskich — wskazówki dodatkowe	200		
Fotografia uliczna	200		
Inspiracja	200		
Fotografia uliczna w praktyce	202		
Fotografia uliczna — wskazówki dodatkowe	204		
Fotografowanie wschodów i zachodów słońca	204	Archiwizowanie zdjęć podczas podróży	218
Inspiracja	205	Przenośne urządzenia magazynujące	218
Fotografowanie wschodów i zachodów słońca w praktyce	207	Przenośne nagrywarki CD i DVD	218
Fotografowanie wschodów i zachodów słońca — wskazówki dodatkowe	208	Przenośne odtwarzacze muzyczne	219
		Przenośne dyski twarde	220
		Laptop	221

Lokalne usługi	221
Nagrywanie płyt CD i DVD	221
Biblioteki publiczne	221
Kafejki internetowe	222
Publikowanie zdjęć podczas podróży	223
Wysyłanie zdjęć pocztą elektroniczną	224
Wykorzystanie własnej witryny internetowej	224
Korzystanie z systemów udostępniania zdjęć	225

Część III Dodatki **227**

Dodatek A Przydatne informacje **229**

Witryny internetowe	229
Polskie witryny internetowe	231
Czasopisma	231
Polskie czasopisma	232
Książki	232
Polskie książki	233

Słowniczek **235**

Skorowidz **241**

Poznajemy swój aparat cyfrowy

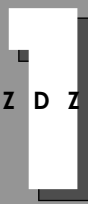
Aparat, który już posiadamy, prawdopodobnie doskonale nadaje się do utrwalania wrażeń z podróży i potrzebujemy jedynie pewnych akcesoriów poszerzających jego możliwości w tym zakresie oraz ułatwiających nam fotografowanie. W takim przypadku polecam rozdziały 2. i 5., w których zamieściłem wskazówki dotyczące dodatkowego wyposażenia.

Celem niniejszego rozdziału jest zapoznanie się z tymi funkcjami cyfrowego aparatu fotograficznego, które są przydatne szczególnie podczas wykonywania zdjęć w trakcie podróży, wycieczki lub spaceru. Ci, którzy planują zakup nowszego lub lepszego aparatu, znajdą tu informacje o dostępnych obecnie kategoriach tego rodzaju sprzętu i jego możliwościach.

Mimo że założenie, iż czytelnik jest już posiadaczem aparatu cyfrowego, wydaje się być całkiem uzasadnione, postanowiłem poświęcić kilka stron na zaprezentowanie tych funkcji i możliwości współczesnego aparatu, które mają szczególne znaczenie w fotografii podróżniczej. Poza tym ktoś wybierający się na specjalną wyprawę prawdopodobnie będzie chciał kupić nowy, odpowiedni na tę podróż aparat. A może inni uczestnicy wycieczki również zechcą mieć aparaty, aby móc rejestrować swoje własne wrażenia.

Dla większości z nas aparat cyfrowy nie jest inwestycją na całe życie. Podobnie jak komputer lub inne narzędzia wykorzystujące najnowszą technologię kupujemy go z pełną świadomością, że po pewnym czasie wymienimy go na mniejszy, lepszy, łatwiejszy w obsłudze i na dodatek tańszy model. Niniejszy rozdział może być pomocny dla wszystkich — weteranów fotografii cyfrowej, początkujących, tych, którzy z tą dziedziną jeszcze się nie zetknęli, właśnie kupili nowy aparat bądź dopiero zamierzają to zrobić.

R O Z D Z I A Ł

W tym rozdziale:

Kategorie
cyfrowych aparatów
fotograficznych

Wybór nowego
aparatu

Kategorie cyfrowych aparatów fotograficznych

Do niedawna większość aparatów cyfrowych można było klasyfikować według oferowanej przez nie liczby pikseli, czyli **rozdzielczości**, jako że w większości przypadków od wartości tego parametru uzależnione było wyposażenie aparatu w dodatkowe elementy i funkcje. Jednak obecnie można nabyć aparat 6-megapikselowy, który może być zarówno prostym kompaktem, jak i wyrafinowaną lustrzanką z wymiennymi obiektywami. Ze względu na konstrukcję i liczbę dostępnych funkcji współczesne aparaty cyfrowe można podzielić na następujące kategorie:

- ♦ **Proste modele kompaktowe.** Zrobienie zdjęcia takim aparatem sprowadza się do skadrowania sceny za pomocą prostego wizjera optycznego lub małego wyświetlacza LCD i naciśnięcia spustu migawki. Decyzje dotyczące wszystkich innych ustawień podejmuje sam aparat. Modele takie kosztują od około 400 do 800 złotych i dysponują rozdzielczością w zakresie od 4 do 6 (a nawet więcej) megapikseli (milionów pikseli, czyli elementów obrazu). Zwykle są wyposażone w obiektyw z trzykrotnym zoomem. Przy tak małym zakresie zmiany ogniskowej nie uzyskamy dostatecznie szerokiego kąta widzenia, aby sfotografować ciekawą budowlę włożoną między inne zabudowania. Zbliżenie odległych obiektów również jest niewielkie. Wbudowana lampa błyskowa może być skuteczna w zakresie od około 1 do 3 m. Ostrość jest ustawiana automatycznie, a jedyną opcją, jaką możemy wybrać, jest tryb makro.
- ♦ **Kompakty średnio zaawansowane.** Większość ludzi zabiera w podróż aparat należący do tej właśnie kategorii. Modele te zawierają przetworniki o rozdzielczości od 5 do 7 megapikseli i kosztują od 800 do 1500 złotych. Są kupowane zarówno przez osoby rzadko sięgające po aparat, jak i przez trochę poważniejszych fotogra-

fów, którym zależy na uzyskiwaniu ostrych i czystych obrazów przy zachowaniu uniwersalności aparatu. Zoom optyczny tych aparatów zawiera się w przedziale od trzy- do sześciokrotnego. Poza automatycznym trybem ustawiania ostrości i ekspozycji mogą również posiadać opcje ręcznego ustawiania niektórych parametrów. Może to być ustawianie czasu otwarcia migawki lub otworu przysłony, dopasowanie ekspozycji do konkretnych warunków oświetleniowych, a nawet pełny tryb manualny. Za pomocą takiego aparatu praktycznie każdy może robić zdjęcia podróżnicze.

- ♦ **Kompakty zaawansowane.** Modele bardziej zaawansowane pociągają podróżników, którzy potrzebują więcej opcji i funkcji. Za kwotę 1500 – 2000 złotych można kupić aparat o rozdzielczości od 8 do 9 megapikseli (a nawet więcej), z zoomem w zakresie od sześciu- do dwunastokrotnego (lub więcej), większą liczbą ustawień manualnych i wieloma dodatkowymi funkcjami. Po takie aparaty sięgają ci, którzy mają świadomość, że do robienia lepszych i ciekawszych zdjęć potrzebują aparatu oferującego więcej opcji do wyboru. Aparaty takie mają mnóstwo wielofunkcyjnych przycisków i pokręteł, rozbudowane menu oraz grubą instrukcję obsługi. Znajdziemy tutaj takie udogodnienia, jak nagrywanie filmów, tryb zdjęć seryjnych (ang. *burst mode*) polegający na zarejestrowaniu od 6 do 10 kadrów w odstępach dwusekundowych lub nawet krótszych oraz możliwość obróbki zarejestrowanych obrazów. Te dodatkowe funkcje mogą być bardzo przydatne w sytuacji, gdy nie mamy dostępu do komputera.
- ♦ **Aparaty dla entuzjastów fotografii.** Zwykle określane są one mianem półprofesjonalnych i wyposażane są w niewymienne obiektywy o dużych zakresach zmiany ogniskowej, które często rozciągają się od wartości typowych dla obiektywów szerokokątnych, na przykład 24 mm (w przeliczeniu na standard 35 mm), aż do wartości charakterystycznych dla teleobiektywów,

Rysunek 1.1. Aparaty przeznaczone dla entuzjastów fotografii mogą być wyposażone zarówno w duży wyświetlacz LCD, jak i wewnętrzny wizjer elektroniczny

czyli 300 – 360 mm. Wydając od 2000 do 2500 złotych, otrzymamy aparat o rozdzielczości od 8 do 10 megapikseli z dużym 2,5-calowym wyświetlaczem LCD na tylnej ścianie i drugim, wewnętrznym wyświetlaczem pełniącym rolę wizjera, który pokazuje niemal dokładnie to, co widzi obiektyw. Takie aparaty często kupują zaawansowani fotoamatorzy, bo dzięki ich niskiej cenie mogą sobie pozwolić na zakup dodatkowych akcesoriów. Także profesjonaliści czasami używają tych aparatów do robienia prywatnych zdjęć lub jako tani dodatkowy aparat będący uzupełnieniem ich profesjonalnego sprzętu.

♦ **Cyfrowe lustrzanki jednoobiektywowe.**

Są to aparaty, jakich używają poważni fotograficy hobbysty i profesjonaliści. Wymiennosc obiektywów umożliwia większą elastyczność optyczną tych aparatów — zawsze można zastosować obiektyw o szerszym kącie widzenia, dłuższej ogniskowej, umożliwiający ustawienie ostrości dla mniejszej odległości lub fotografowanie w gorszych warunkach oświetleniowych. Lustrzanki cyfrowe charakteryzują się również większą szybkością działania, co przejawia się m.in. zmniejszeniem tego

frustrującego opóźnienia, jakie występuje między naciśnięciem spustu migawki a faktycznym zarejestrowaniem obrazu. Półprofesjonalna lustrzanka kosztuje od około 2000 do 3500 złotych (do tego należy dodać od 500 do 1000 złotych za obiektyw), a za model profesjonalny trzeba zapłacić od 3500 do 15 000 złotych lub jeszcze więcej. Rozdzielczości dostępne w tej kategorii aparatów zawierają się w przedziale od 6 do 16 megapikseli.

Rysunek 1.2. Cyfrowe lustrzanki jednoobiektywowe charakteryzują się wymiennością obiektywów, szybkim działaniem i dużą liczbą dodatkowych funkcji

Ocena posiadanego aparatu

Jeśli nawet wydaje się nam, że dobrze znamy swój aparat, warto dokonać przeglądu poszczególnych jego funkcji pod kątem przydatności dla fotografii podróżniczej. Niniejszy podrozdział zawiera informacje pomocne w dokonaniu takiego właśnie przeglądu.

- ♦ **Rozdzielczość.** Jest to liczba elementów obrazu (pikseli), jaką aparat jest w stanie zarejestrować. Zwykle jest ona wyrażana w megapikselach. To ona decyduje o maksymalnych wymiarach zdjęcia, jakie możemy uzyskać za pomocą danego aparatu, oraz o tym, czy bez utraty jakości możemy obciąć fragment obrazu i pozostałą część powiększyć do wymaganych rozmiarów. Jeśli nie zamierzamy robić odbitek w dużych formatach, liczba megapikseli nie musi być duża (4 lub 5 megapikseli w zupełności wystarczy), a z punktu widzenia oszczędności miejsca na kartach pamięci jest nawet wskazana.
- ♦ **Obiektyw.** Obiektyw decyduje o względnym powiększeniu rejestrowanego obrazu. Większość aparatów cyfrowych wyposażona jest w obiektyw typu zoom, czyli o zmiennej ogniskowej, które umożliwiają fotografowanie różnych obiektów bez konieczności zbliżania się lub oddalania od nich. Parametr określający tę funkcję nosi nazwę **długość ogniskowej** i jest wyrażany w milimetrach. Najczęściej podawana jest równoważna długość ogniskowej, jaką dany obiektyw miałby po zamontowaniu go w tradycyjnym aparacie na film 35 mm. Obiektywy o równoważnej długości ogniskowej mniejszej od 40 mm należą do kategorii **szerokokątnych**. Obiektywy **normalne** mają ogniskową w zakresie od 40 do 55 mm, a obiektywy o dłuższych ogniskowych zaliczane są do **teleobiektywów**. W przypadku cyfrowych lustrzanek jednoobiektywowych istnieje możliwość wymiany obiektywów. Dla fotografii podróżniczej istotne znaczenie ma zakres, w jakim możemy zmieniać długość ognisko-

wej obiektywu. Do sfotografowania dużego budynku lub pomnika potrzebny nam będzie obiektyw szerokokątny, a teleobiektyw „przybliży” nas do obiektu położonego w większej odległości.

- ♦ **Ostrość.** Jest to kolejna cecha charakteryzująca aparat i zamontowany w nim obiektyw. Określa ona zdolność tworzenia ostrego obrazu w zależności od odległości między aparatem a fotografowanym obiektem. Wszystkie aparaty cyfrowe i ich obiektywy mogą tworzyć ostre obrazy przy odległościach z przedziału od kilkudziesięciu centymetrów do **nieskończoności**, a dla niektórych zakres ten może rozpocząć się już od jednego centymetra (licząc od przodu obiektywu). Daje to możliwość robienia dużych zbliżeń, czyli zdjęć typu **makro**. W najprostszych aparatach cyfrowych stosowany jest automatyczny system ustawiania ostrości (autofokus) i nic w tych ustawieniach nie możemy zmienić. Bardziej zaawansowane aparaty umożliwiają nam wybranie fragmentu kadru, który ma być wykorzystany do ustawienia ostrości, a nawet pozwalają ustawić ją ręcznie. Ponieważ w fotografii podróżniczej wykonywane są zdjęcia zarówno obiektów odległych, jak i drobnych detali, szeroki zakres ustawiania ostrości i skuteczny autofocus są niezwykle pożądanymi.
- ♦ **Ekspozycja.** System automatycznego doboru parametrów ekspozycji zapobiega prześwietleniu lub niedoświetleniu zdjęć. Decyduje on zarówno o czasie naświetlania przetwornika (czas otwarcia migawki), jak i o ilości światła przepuszczanego przez obiektyw (**przystona**). Systemy takie mogą być oparte na skomplikowanym matrycowym pomiarze światła, ale mogą również umożliwić nam wskazanie fragmentu kadru, w którym ten pomiar ma być dokonany. Dobry system ustawiania ekspozycji powinien być na tyle elastyczny, aby umożliwić nam uzyskiwanie różnego rodzaju efektów, na przykład zdjęć sylwetkowych.

- ♦ **System podglądu.** W aparatach cyfrowych stosowane są cztery rodzaje wizjerów: wyświetlacz LCD ukazujący obraz taki, jaki zostanie zarejestrowany, optyczne okienko, z którego można skorzystać, gdy zbyt silne światło utrudnia obserwację obrazu na wyświetlaczu LCD, wizjer elektroniczny podobny do wyświetlacza LCD, ale dobrze osłonięty od światła zewnętrznego, oraz optyczny wizjer ukazujący obraz pochodzący z obiektywu (system TTL — od ang. *Through The Lens*). Ten ostatni rodzaj stosowany jest w lustrzankach jednoobiektywowych. Do skierowania światła w kierunku wizjera wykorzystywane jest lustro, które na czas otwarcia migawki odchyła się, umożliwiając naświetlenie przetwornika. Niektóre aparaty mają tylko wyświetlacz LCD, a jeszcze inne oprócz wyświetlacza mają okienko optyczne lub wizjer elektroniczny. W lustrzankach jednoobiektywowych podgląd kadru jest możliwy tylko w wizjerze optycznym — wyświetlacz LCD służy jedynie do przeglądania zrobionych zdjęć. Jako że większość zdjęć podróźniczych robiona jest w warunkach plenerowych, aparaty z wyświetlaczem LCD jako jedynym systemem podglądu nie są najlepszym wyborem.
- ♦ **Szybkość działania.** Ten parametr może mieć w fotografii podróźniczej duże znaczenie, bo zazwyczaj wtedy nie mamy zbyt wiele czasu. Czasem możemy po prostu chcieć zrobić kilka zdjęć i szybko udać się w dalszą drogę, a innym razem, gdy zechcemy uchwycić jakiś szczególny moment, aparat działający zbyt wolno może nam to uniemożliwić. Szybkość działania aparatu oceniamy na podstawie czasu, jaki upływa od włączenia aparatu do chwili, kiedy możemy zrobić zdjęcie (w większości sytuacji podróźniczych czas wynoszący trzy sekundy lub więcej może okazać się zbyt długi). Ważny jest również czas, jaki aparat potrzebuje na „przygotowanie się” do kolejnego zdjęcia (oczekiwanie przez dwie lub trzy sekundy może być niekiedy frustrujące). Nie mniej ważne są również szybkość działania systemów pomiaru światła i ustawiania ostrości, czas niezbędny do ponownego naładowania

Rysunek 1.3. Aparat z dużym wyświetlaczem LCD, ale bez dodatkowego wizjera, świetnie nadaje się do przeglądania zdjęć, natomiast używanie go w silnym świetle słonecznym może być trudne

lampy błyskowej oraz szybkość zapisywania obrazów na karcie pamięci (ma decydujący wpływ na częstotliwość rejestrowania zdjęć seryjnych). Wszystko to ma znaczenie, kiedy się spieszymy, a czasem nawet wtedy, gdy nam się nie spieszy.

- ♦ **Zasięg lampy błyskowej.** Stosowanie elektronicznej lampy błyskowej wymaga pewnego objaśnienia. Widok turysty biegnącego z aparatem i ciągle błyskającego fleszem jest jednym z powodów wprowadzenia w wielu miejscach zakazu stosowania lamp błyskowych. Prawdę mówiąc, zdjęcia zrobione z użyciem flesza rzadko należą do najlepszych. Oczywiście w pewnych sytuacjach błysk lampy może być bardzo użyteczny, na przykład dla rozjaśnienia głębokich cieni spowodowanych silnym światłem słonecznym. Wówczas jednak będzie potrzebna lampa mogąca oświetlić obiekty położone w odległości co najmniej 3,5 m. Ogólnie jest tak, że im mniejszy aparat, tym słabszą ma wbudowaną lampę. Nie jest to spowodowane tym, że w małym aparacie nie zmieści się lampa o większej mocy, lecz tym, że taka lampa wymaga wyższego napięcia, a małe aparaty są zasilane mniejszą liczbą baterii. Jednak najistotniejszym powodem, dla którego powinniśmy jak najrzadziej stosować lampę w fotografii podróżniczej, jest to, że zdjęcia zrobione przy oświetleniu naturalnym są... bardziej naturalne.

mają wymiennych obiektywów, ale na wielu z nich można zamontować nasadkę powodującą skrócenie lub wydłużenie ogniskowej głównego obiektywu. Nasadki tego typu są zakładane na przednią część obiektywu. Ich koszt z reguły nie przekracza 300 złotych. Jeśli nasz aparat nie jest wyposażony w obiektyw z „superzoomem” (czyli ośmio- do dwunastokrotnym), taka nasadka może być dobrą inwestycją, dzięki której może nawet będziemy mogli odłożyć zakup nowego aparatu.

Rysunek 1.4. Taka nakładka nałożona na obiektyw aparatu kompaktowego zwiększa jego kąt widzenia

Proste sposoby udoskonalenia podrózniczego sprzętu fotograficznego

Oto kilka rzeczy, jakie możemy zrobić, aby zwiększyć możliwości naszego aparatu. Przedstawiam tu pięć łatwych sposobów na uzyskiwanie zdjęć lepszej jakości, a po dalsze wskazówki w tym zakresie odsyłam do rozdziału 5.

- ♦ **Nasadki teleobiektywowe i szerokokątne.** Aparaty kompaktowe nie

- ♦ **Zewnętrzna lampa błyskowa.** Zastosowanie zewnętrznej lampy błyskowej zapewnia lepsze oświetlenie fotografowanej sceny i pozwala na stosowanie kreatywnych technik fotografowania. Nie do każdego aparatu można podłączyć dodatkową lampę. Lustrzanki cyfrowe i większość zaawansowanych kompaktów mają odpowiednie złącza. Inne aparaty mogą współpracować z zewnętrzną lampą błyskową w trybie slave, jeśli jest ona wyposażona w odpowiedni układ wyzwalający.

Rysunek 1.5. Zewnętrzną lampę błyskową można zamontować na aparacie lub poza nim, łącząc oba urządzenia odpowiednim przewodem — takie rozwiązanie umożliwia oświetlenie obiektu pod innym kątem

- ♦ **Oslona wyświetlacza LCD.** Jeśli mamy problemy z oglądaniem obrazu na wyświetlaczu LCD przy silnym oświetleniu, możemy zastosować odpowiednio dopasowaną osłonę przeciwsłoneczną. Firma Hoodman (www.hoodmanusa.com¹) oferuje łatwe w montażu osłony do większości aparatów i kamer cyfrowych. W sytuacji, gdy aparat nie ma dodatkowego wizjera poza wyświetlaczem LCD, zakup takiej osłony jest bardzo wskazany.
- ♦ **Woreczek wypełniony grochem.** Czasami konieczne jest stabilne ustawienie aparatu, na przykład gdy robimy zdjęcie przy słabym oświetleniu i stosujemy długi czas otwarcia migawki. Innym razem

możemy chcieć ustawić aparat z włączonym samowyzwalaczem i szybko ustawić się przed obiektywem, aby znaleźć się na zdjęciu. Jeżeli chcemy uniknąć zabierania w podróż statywu, powinniśmy wziąć woreczek wypełniony grochem (taki, jakiego dzieci używają do zabawy). Aby ustawić aparat, wystarczy postawić go na woreczku położonym na jakimkolwiek stabilnym przedmiocie. Oczywiście należy zachować ostrożność, aby pozostawiony bez opieki woreczek wraz z aparatem nie znalazł nowego właściciela!

- ♦ **Oslona obiektywu.** Jednym ze skutecznych sposobów poprawienia jakości zdjęć, robionych aparatem zwróconym w stronę słońca lub innego silnego źródła światła, jest zakładanie na obiektyw osłony antyrefleksyjnej. Obiektywy montowane w lustrzankach są na ogół wyposażone w tego typu osłony, ale można również znaleźć osłony pasujące do wielu średnio i bardziej zaawansowanych aparatów kompaktowych. Osłona taka zmniejsza prawdopodobieństwo występowania flar i poprawia kontrast rejestrowanych obrazów, a także stanowi w pewnym stopniu ochronę mechaniczną obiektywu.

Wybór nowego aparatu

To, jaki aparat będzie najodpowiedniejszy dla fotografii podróżniczej, zależy w dużej mierze od tego, kto będzie się nim posługiwał. Niektórzy podróżnicy wybierają aparat możliwie najmniejszy, aby mieć go zawsze przy sobie, na przykład w kieszeni, na wypadek gdyby nagle nadarzyła się okazja sfotografowania interesującego obiektu lub zaskakującej sceny. Inni wolą aparat z możliwie największą liczbą megapikseli, ponieważ dzięki dużej rozdzielczości mogą swoje najlepsze zdjęcia powiększyć do dużych rozmiarów, oprawić i powiesić w prywatnej fotogalerii. Duża

¹ Oficjalnym przedstawicielem firmy Hoodman w Polsce jest firma System Bank (www.systembank.pl) — *przyjp. tłum.*

rozdzielczość umożliwi także wybranie małego fragmentu z oryginalnej fotografii i powiększenie go do rozmiarów normalnej odbitki. W ten sposób można z jednego zdjęcia utworzyć kilka zupełnie nowych.

Jeszcze inni mogą poszukiwać aparatu oferującego funkcje ułatwiające przesyłanie zdjęć drogą internetową. Są aparaty, które wystarczy podpiąć do komputera (na przykład w kafejce internetowej) i nacisnąć kilka przycisków, aby zapisane w nich zdjęcia zostały przesłane na wskazany adres e-mailowy.

Wybór aparatu idealnie pasującego do podróży może być bardzo trudny. Dobrym pomysłem jest maksymalne ograniczenie pola wyboru przez dokładne sprecyzowanie naszych wymagań. Jeśli chcemy unowocześnić nasz sprzęt i szukamy informacji na temat konkretnych modeli, możemy je znaleźć na stronach internetowych poświęconych testom i ocenom tego rodzaju sprzętu, na przykład www.dpreview.com lub www.cnet.com².

Aby idealnie utrafić z wyborem aparatu, musimy wcześniej sprecyzować, co chcemy osiągnąć w dziedzinie fotografii podróżniczej. Przedstawię teraz kilka kwestii, które warto wziąć pod uwagę. Jeśli jakieś pojęcie okaże się niezrozumiałe, objaśnienia należy szukać w poprzednich częściach tego rozdziału.

♦ Czy rozmiary aparatu mają znaczenie?

W poradnikach dla podróżujących można przeczytać, że bagaż powinien być jak najlżejszy. W pewnym zakresie można to odnieść również do sprzętu fotograficznego. Jeśli ktoś naprawdę chce go zminimalizować, może wybrać aparat wyposażony we wszystkie niezbędne funkcje, a przy tym mniejszy od paszportu i niewiele od niego grubszy. Natomiast jeśli chce mieć aparat z obiektywem o większym zoomie (lub z wymiennymi obiektywami), silniejszą lampą błyskową i różnymi dodatkowymi funkcjami, musi liczyć się z tym, że jego bagaż będzie większy. Wybierając aparat pod kątem fotografii podróżniczej, należy zatem ustalić, czy jego waga i rozmiary mają znaczenie.

Rysunek 1.6. Mały aparat mieści się w każdej kieszeni, dzięki czemu może być zawsze pod ręką

¹ Istnieją również polskojęzyczne witryny internetowe o podobnej tematyce, na przykład www.megapixel.pl lub www.digfoto.pl — przyp. tłum.

- ♦ **Jakie będzie przeznaczenie wykonywanych zdjęć?** Niektórzy podróżnicy robią odbitki swoich zdjęć najczęściej w standardowym formacie 10×15 cm, a większy format stosują sporadycznie. Ci, którzy prezentują swoje najlepsze prace w różnych fotogaleriach, stosują duże formaty i oprawiają swoje zdjęcia. Wielu rozsyła zdjęcia drogą e-mailową lub prezentuje je w formie pokazu slajdów na ekranie monitora. Przeznaczenie zdjęć robionych podczas podróży może mieć wpływ na wybór aparatu. Przykładowo, jeśli nie przewidujemy wykonywania dużych odbitek, nie musimy zabierać aparatu o bardzo dużej rozdzielczości (dużej liczbie megapikseli).
- ♦ **Czy zdjęcia będą poddawane edycji?** Wielu ludzi pozostawia zrobione przez siebie zdjęcia takimi, jakimi wyszły z aparatu bez poddawania ich żadnym istotnym zabiegom w komputerze. Najbardziej satysfakcjonuje ich uzyskiwanie dobrych zdjęć przy użyciu samego aparatu. Dla innych równie satysfakcjonujące jest modyfikowanie fotografii za pomocą programów służących do edycji obrazów cyfrowych — nawet jeśli polega to tylko na obcięciu zbędnego fragmentu lub usunięciu efektu czerwonych oczu. Różne aparaty tworzą obrazy różnej jakości. Niektóre z nich oferują funkcje poprawiające ekspozycję, kolorystykę i inne parametry zdjęcia. Z kolei inne umożliwiają pobranie obrazu w postaci surowej (czyli nieprzetworzonej przez wewnętrzne układy aparatu), który następnie można poddać odpowiedniej obróbce za pomocą komputerowego programu edycyjnego.
- ♦ **Czy fotografię traktujemy w sposób twórczy?** Może chodzi nam o coś więcej niż robienie ostrych i czystych zdjęć wierne przedstawiających ciekawe obiekty i wydarzenia. Może patrzymy na fotografię podróżniczą jak na sposób uprawiania twórczości artystycznej i potrzebujemy aparatu wyposażonego w dodatkowe, specjalne funkcje lub elementy, takie jak: obiektyw o bardzo długiej lub bardzo krótkiej ogniskowej, tryby zdjęć seryjnych i fotografii poklatkowej, możliwość ustawiania ostrości na bardzo małą odległość itp.
- ♦ **Jak dużo zdjęć zamierzamy robić?** Ekonomiczność fotografii cyfrowej sprawia, że zwykle robimy znacznie więcej zdjęć niż robilibyśmy, będąc zmuszeni płacić za film i jego wywołanie. Oczywiście są ludzie mimo to traktujący robienie zdjęć podczas podróży jako zajęcie drugorzędne, ale są też tacy, którzy usiłują uwiecznić na zdjęciach niemal każdą napotkaną scenę i każde wydarzenie. Jeśli zaliczamy się do tej drugiej kategorii, powinniśmy zwrócić uwagę na liczbę zdjęć, które będziemy mogli zapisać na jednej karcie pamięci oraz na możliwość zwiększenia pojemności aparatu.
- ♦ **Czy nowy aparat ma być inwestycją długoterminową?** To, jaką kwotę wydamy dzisiaj na aparat cyfrowy, może zależeć od tego, czy planujemy za rok kupić nowszy i lepiej wyposażony model, czy też mamy zamiar używać go przez dwa, trzy lub więcej lat. Jeśli fundusze, które możemy przeznaczyć na ten cel, są ograniczone, to w pierwszym przypadku wybierzemy z pewnością model tańszy, a w drugim najprawdopodobniej zdecydujemy się na coś droższego.
- ♦ **Czy mamy zamiar wymieniać się akcesoriami?** Przed podróżą zwykle kupujemy dodatkowe wyposażenie, takie jak zapasowe baterie, zewnętrzna lampa błyskowa lub, gdy używamy lustrzanki cyfrowej, obiektywy (co może oznaczać wydatek porównywalny z ceną samego aparatu). Jeśli planujemy wymieniać się tymi akcesoriami na przykład z innymi członkami rodziny lub zamierzamy używać ich z następnym, kupionym w przyszłości aparatem, to powinniśmy zadbać o to, aby ten sprzęt był kompatybilny — najlepiej, jeśli będzie pochodził od tego samego producenta. W ten sposób możemy zmniejszyć wydatki, a w przypadku wspólnego korzystania z tych akcesoriów również przez pozostałych uczestników wyprawy, zredukujemy także bagaż.